

REVIEW PIEGA

REVIEW: PIEGA COAX 311 LUIDSPREKERS

DIT IS EEN PUBLICATIE VAN MUSIC EMOTION
RENÉ VAN ES | 16 MEI 2018 | FOTOGRAFIE FABRIKANT | PIEGA

Al veel te lang en veel te vaak worden de luidsprekers van het Zwitserse Piega bestempeld als 'design speakers' en de ware audioliefhebber keert ze de rug toe. Hoe onterecht is die aanname, want achter het moderne uiterlijk en de uitstraling van het zacht glanzende aluminium gaat een massa ontwikkeling en het nodige pure handwerk schuil. Dat het een kwestie van smaak is of Piega in de huiskamer komt en of de weergave aansluit op de wensen is een tweede.

Uit: Music Emotion, maart 2018

Om de lezer een indruk te geven van de prestaties van een Piega luidspreker is de Coax 311 monitor een paar weken komen logeren en vond hij een plek in de grote luisterruimte: de woonkamer. Een keur aan muziek is voorbijgekomen en mijn eigen systemen moesten wijken voor de forse monitoren met hun unieke drivers.

Piega Coax 311

De Piega Coax 311 is het kleinste model uit de Coax reeks, een monitor, terwijl de grotere modellen vloerstaanders zijn. De naam Coax is ontleend aan de LDR (Linear Drive Ribbon) midden/hoog driver die bestaat uit een enkel deel folie met de tweeter in het hart en het middentoon membraan daaromheen. Op een filmpje op de website van Piega is precies de opbouw van deze unieke weergever te zien en de hoeveelheid handwerk die nodig is om een coax

driver te vervaardigen. De folie met daarop de geleiders voor de elektrische stroom is opgehangen in een magnetisch veld, opgewekt met krachtige neodymium magneten.

Het frame bestaat uit staal met een hoge stijfheid. Doordat de X, Y en Z assen van het tweetergedeelte en dat van de middentonen elkaar op hetzelfde akoestisch centrum kruisen ontstaat een echte puntbron met een faserein gedrag. De coax weergever is te klein om in dit driewegsysteem de lage tonen te produceren en daarvoor gebruikt Piega een 16 cm conventionele woofer met een gecoate aluminium conus. De nieuw ontwikkelde UHQD woofer bezit een titanium spreekspoel drager en heeft in de nieuwste versie van de Coax een nieuwe ophangring gekregen voor de extreem stijve conus. De behuizing van de Coax 311 bestaat uit geëxtrudeerd aluminium en is intern verstevigd met wat Piega 'Tension Improve Modules' (TIM) noemt, om met een gecontroleerde voorspanning zelfs de kleinste vibratie van de behuizing te voorkomen.

Microresonanties worden opgevangen door een viscose-elastisch materiaal. De kast is leverbaar in gepolijst aluminium, in geanodiseerd zwart of wit gelakt, steeds met een bijpassende cover voor de units. Op de achterzijde zijn bi-wire/bi-amp terminals te vinden en daar zit tevens een kleine reflexpoort. De 15 kilo zware behuizing meet (H x B x D) 41 x 22 x 25 cm. Het systeem heeft een lage impedantie van 4 Ohm en een rendement van 90 dB/W/m. Het opgegeven frequentiebereik is 35 Hz - 50 kHz, maar Piega geeft niet aan binnen welke grenzen dat bereik valt. Het aanbevolen versterkervermogen zou tussen de 20 en 200 Watt moeten liggen, aldus Piega.

Opstelling

Ik ben een liefhebber van luidsprekerstands met een open frame om de baffle step van een systeem niet te veranderen en dus haalde ik mijn Custom Design FS104 op Soundcare Superspikes uit de kelder. Ik sloot met Crystal Cable Reference-kabels de speakers aan op een Pass Labs X250.5 eindversterker. Yter interlinks tussen de eindtrap, een Audia Strumento No.1 voorversterker en een Metrum Acoustics Pavane Level II DAC. De digitale bron

is via een AudioQuest Diamond AES/EBU verbonden, in mijn geval aan een NAD M50.2 digitale speler met interne opslag. Voor de stroomvoorziening tekent Atlas (verdeelblok), PS Audio (regenerator) en Crystal Cable (netsnoeren). Vanwege de rustige hoge tonen weergave van de LDR unit kan ik de luidsprekers naar de luisterplaats richten en zo genieten van veel diepte in het stereobeeld. Dat de luidsprekers verder uit elkaar komen te staan dan de afstand tot de luisterpositie bedraagt, vormt geen enkel probleem, de Coax 311 is vrij gemakkelijk te plaatsen. Mits u enige afstand houdt tot de achterwand vanwege de reflexpoort. 70 cm tussen de achterkant en de achterwand was in mijn ruimte wel nodig.

Luisteren

Na een gezapig voortkabbelende Carla Bruni tijdens het tikken van bovenstaande inleiding, is het moment gekomen om een laatste luistersessie te beginnen rond de Piega Coax 311 en met een knipoog naar de Zwitserse herkomst is Time van Pink Floyd op zijn plaats. Aan metalige helderheid van de diverse klokken is geen gebrek, net zomin aan lage tonen als tijdens de hartslag de muziek inzet. Mooi is de echo op de drums, goed naar voren komend in een wijds stereobeeld. De ruimtelijke sfeer die Pink Floyd deels kenmerkt laat zijn tanden zien zo lang er nog niet wordt gezongen. Dan verandert de akoestiek (de galm in de studio) en wordt een gitaar rechts fel, om later naar het midden te schuiven.

Ondanks het geweld in de muziek blijkt de Coax 311 steeds te bezitten over een onderscheidend vermogen, genoeg om de diverse leden van de band de ruimte te geven, zonder de impact van het geheel uit het oog te verliezen. Het stereobeeld blijft hangen tussen de twee speakers, heel breed en zonder gaten rond het midden. De spreiding van de puntbron is keurig en zeker niet te klein om een realistisch beeld te creëren. Het meer ingetogen Us and them laat de lage tonen vrijkomen van de systemen en de invallende sax heeft dat fraaie, hijgerige geluid dat zo bij het instrument past. Onder Pink Floyd blijkt hoe belangrijk de plaatsing is en heel even krijg ik de neiging de reflexpoorten dicht te stoppen. Dat heeft alles te maken met de akoestiek van de ruimte en mag je de Piega niet aanrekenen. In het verlengde van Pink Floyd draai ik '220 Volt' van Tangerine Dream en dan laat de Coax 311 zijn ware aard zien in de lage tonen die met kracht door de kamer denderen. Het live concert staat als een blok en zonder een krimp te geven knallen de synthesizer tonen uit de woofer en de LDR. Aan de meter op de Pass Labs te zien vreet de Piega vermogen, al komen pieken op de luisterpositie maar net boven de 80 dB volgens mijn iPhone meting. Indrukwekkend is de weergave zeker te noemen.

Intieme sfeer

Mijzelf en de burens enige rust gunnend geef ik Vitoria Tolstoy en haar man de ruimte met het album 'A moment of now', muziek die ik eerder de revue liet passeren omdat het toen al opviel vanwege de weergavekwaliteit op de Coax 311. Piano heeft een volle klank die recht doet aan het instrument, met aan de andere kant van het klavier de heldere noten. Stem van Viktoria staat naast het instrument, op sommige tracks helder en sexy hees, steeds goed te volgen en verstaanbaar. Af en toe denk ik wel dat het middengebiet waarin de stem zit enigszins terughoudend is ten opzichte van hogere en lagere tonen. Dat kan best verbeelding zijn, gewend als ik ben aan Engelse weergevers met juist daar vaak de nadruk. De ruimtelijke afbeelding van stem en instrument zijn prima, stem op menselijke maat,

piano groot en ruim. De stem zou wat hoger mogen staan en dat ligt niet aan de standhoogte. De Franse zangeres Berry heeft minder last van een terughoudend midden, haar heldere stem komt tot zijn recht op het album 'Demain'. Met wat schuiven van de luidsprekers, meer naar elkaar en nog iets meer indraaien creëer ik een intieme sfeer en een stereobeeld met een ruime diepte.

De coherentie in de weergave neemt nog wat toe en dat is positief, muziek wordt intiemer, bijdragend aan de betrokkenheid. De track Mademoiselle, opgenomen met een orkest en de band, heeft een mate van intensiteit op de Coax 311 die mij aanspreekt. Louter uit nieuwsgierigheid sluit ik met foam pluggen de reflexpoorten af en in mijn geval kan dat geen kwaad. Hop, de stem is duidelijker en eerlijk, ik mis geen lage tonen. De afval wordt anders waarbij de piek verdwijnt en het laag op een lager decibel niveau langer doorloopt. Ik houd het even zo.

Een koppel

Van de Franse liefde naar het hoge noorden waar het Bobo Stenson Trio domicilie houdt en hun versie van Love, I've found you op het album 'Cantado' laat horen. Piano hadden we al geconstateerd is fraai op de Coax 311, slagwerk doet daar niet voor onder en de lichte tonen van de bekkens zijn zeer realistisch en prachtig transparant. De nu geremde bas blijft energie houden en bouwt laagje voor laagje op. Op andere tracks is dat niet anders, de Piega is gewoon transparant van nature, met dank aan de LDR, en tegelijk bescheiden genoeg om niet op te gaan vallen door een te heldere weergave. Balans is op elke track van dit album terug te vinden.

Hoogstens zou ik wat meer leven in de brouwerij willen, iets wat nu eenmaal niet in de aard van een Zwitser schijnt te zitten. De rust in de weergave maakt lang luisteren mogelijk, nodigt net niet uit tot luchtgitaar spelen of zelf dirigeren. Over naar het fenomeen Marcus Miller om van 'Silver Rain' tracks als Behind the smile te laten knallen. Deze opzweepende muziek doet meer recht aan de Coax 311 waarbij vooral de strakke bas van Miller weet te boeien. Het stereobeeld blijft ondertussen een mooi gegeven, muziek heeft ruimte, de weergave heeft diepte, breedte en zelfs

hoogte op deze Miller. Onderscheid tussen de instrumenten geeft geen reden tot klagen, de scheiding maakt alles individueel te volgen met behoudt van de onderlinge verbanden. Met een gerust hart durf ik te stellen dat jazz en de Piega een koppel vormen.

Zonder een krimp te geven

De Holland Baroque Society heeft een aantal Telemann ouvertures op een album gezet en de gedownloadde 24/96 versie laat weinig te wensen over. De muziek heeft helderheid en een gelaagde structuur, ingevuld door de instrumenten in een onderlinge samenhang op de Coax 311. Violen vinden voldoende helderheid zonder nare randjes te krijgen, de LDR is heel vriendelijk voor snaarinstrumenten, maar het blijven echte violen met alle trekjes die erbij horen. De bassen en cello vormen een drager voor de rest, orgel, klavecimbel, fluit, een rijke schakering op meesterlijke wijze vertolkt door het ensemble en prachtig de ruimte in vloeiend vanuit de Piega.

Om nog dieper in details te duiken speel ik vervolgens van Giovanni Angeleri werken van Pablo de Sarasate. Rechts is een tamboerijn waar te nemen, die blijft zelfs op het laagste niveau aanwezig, waar op andere luidsprekers hij nogal eens de neiging heeft om te verdwijnen. Muziek is levendig, dynamisch en elk detail herken ik terug in de samenhang. Hier weet de Coax 311 mee te schitteren en na een paar weken intensief luisteren naar het systeem is dit een waardige afsluiting. Het album 'Légende' staat keer op keer garant voor muziekplezier, mits de luidspreker daaraan wil meewerken en dat doet de Piega zonder een krimp te geven. Of het nu in de meest zachte passage is of tijdens de luidste. Met alles daartussen op een net zo hoog kwaliteitsniveau.

Conclusie

Ik gaf het al aan in de inleiding van deze recensie: Piega is veel meer dan een design luidspreker. Ergo, vorm volgt functie en zoals meerdere fabrikanten onderkennen is aluminium een machtig mooi materiaal om luidsprekers mee te

bouwen. Als zou het alleen al zijn omdat het te extruderen is in vormen die geen staande golven kennen. De prijs van dit systeem nodigt evenmin uit om het als minder dan een kwaliteitssysteem af te doen. De Coax 311 heeft zijn nukken wat betreft plaatsing en de akoestiek waar hij in komt te staan, maar wie een beetje zijn best doet met wat schuiven en indraaien wordt al snel beloond met een stereobeeld uit het leerboekje "Luidsprekers ontwerpen voor Hifi weergave".

In de Coax 311 zitten een paar gloedvolle drivers, met als hoofdpersoon de coaxiale LDR midden/hoog weergever van Piega. De integratie met een op natuurkunde gebaseerde langzamere woofer is naadloos in mijn oren, wat met zulke verschillende principes altijd een lastige opgave is voor de fabrikant. Piega heeft die techniek al jaren voor elkaar, deze Coax serie bestaat in de basis immers al ruim zestien jaar. Ik realiseer mij tegelijk dat een Piega niet ieders meug is qua weergave, u zoekt tevergeefs naar het Engelse middengebied, of naar Duitse boem en sis, desnoods USA houten huizen laag, het is 'gewoon' een evenwichtige weergever geworden die een breed publiek kan aanspreken. Geef de Coax 311 wat ruimte en pas een versterker toe die met de 4 Ohm impedantie geen moeite heeft, waarna het genieten kan beginnen. Oh ja, ze zien er ook nog fraai uit!

Piega Coax 311

Vanaf € 3.000,- per stuk

Importeur: AV Tunes

Tel: 0572-363337

E-mail: info@avtunes.nl

www.avtunes.nl

